

de Hilverbode

WEEKBLAD VOOR HILVARENBEEK/ESBEEK/BIEST-HOUTAKKER, DIESSEN/HAGHORST/BAARSCHOT, HOOGHE MIERDE/LAGE MIERDE/HULSEL, OOST- WEST- EN MIDDELBEERS, MOERGESTEL

PRATEN MET MENSEN

„IK VOEL ME VERWEVEN MET NAGENOEG ALLE ASPECTEN VAN HILVARENBEEK”

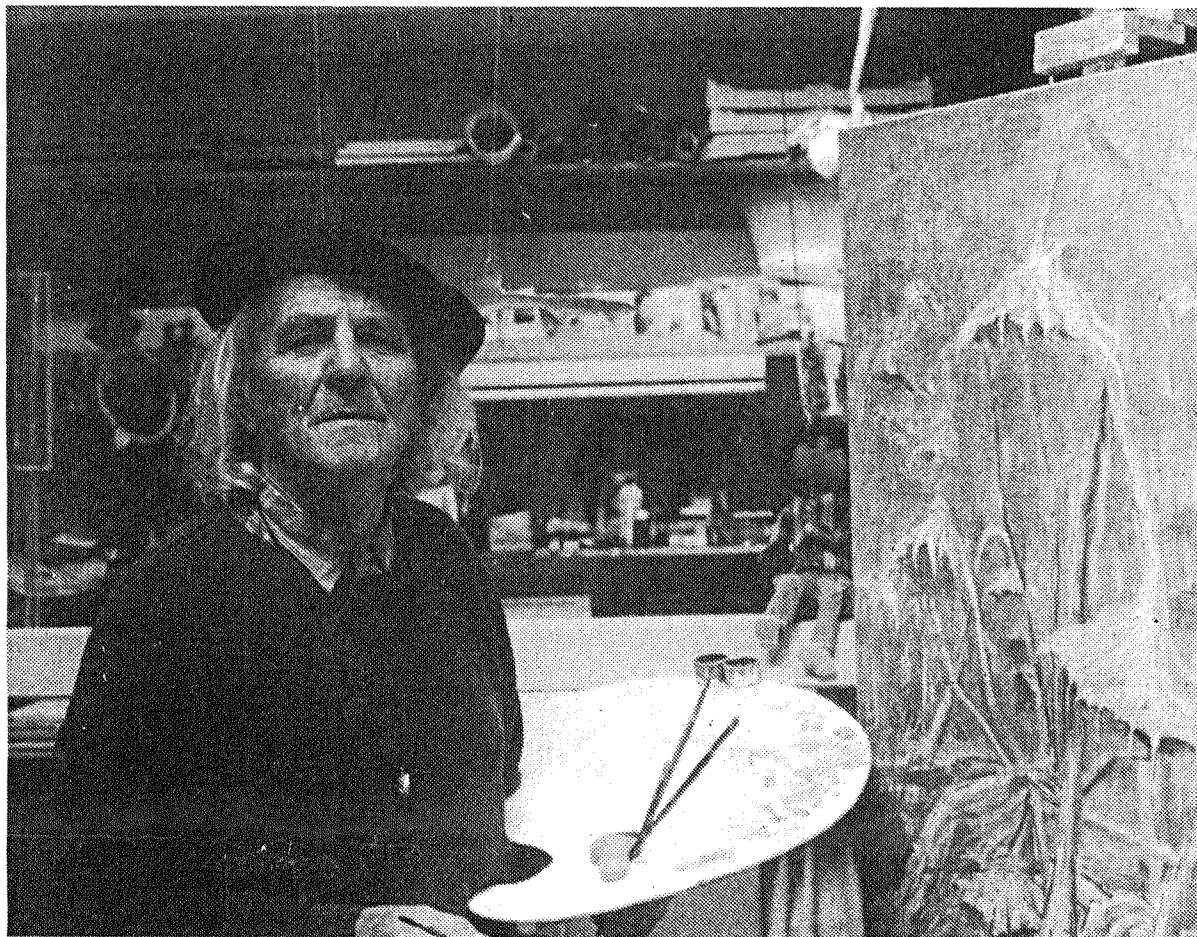
Janus, je zei laatst: "Ik wil vastleggen wat verdwijnt, en dat is heel veel". Is dat veel?

Dat is zo, ja. Dat valt de mensen die er zo rondom heenlopen misschien niet op omdat ze er eenvoudigweg geen aandacht aan besteden. Maar ik let nou eenmaal op andere dingen. Kijk, ik weet nu onderhand wel waar bepaalde bomen staan. Is zo'n boom weg dan zie ik geen landschap-zonder-boom, maar een gat! Gek, hè! Als jij ziet wat ik in het verleden allemaal vastgelegd heb dat er niet meer is, daar kun je wel tien gemeentehuizen mee behangen! Ik heb daar nog zoveel schetsen van dat ik al enige tijd met de gedachte speel om een serie 'Verdwenen dingen' te maken. De meesten weten het niet meer en: willen het ook niet meer weten. Maar ik heb daar last van. En dan heb ik het niet alléén over natuurschoon. Dat huis in de Paardenstraat, 'Jachtlust', hadden ze nooit mogen slopen. Wat een prachtige functie dat nu had kunnen vervullen; ik denk alleen maar aan het houden van exposities of zo. Dood- en dóód zonde! Dat was toch een schitterend monumentaal gebouw met prachtige bomen eromheen. Ik ken mensen die hadden het dolgraag willen kopen. Nee, het moest tegen de vlakke, zoiets verdwijnt dan... Onbegrijpelijk.

Maar er zijn toch ook wel mooie dingen voor in de plaats gekomen? Maar heel weinig. Moet je es kijken naar die huizen achter de kerk. Dat zijn mooie huizen. Maar ze harmoniëren niet. Die zijn zo achter die kerk geplakt. Dat is mijn persoonlijke mening, hè! Die huizen hadden een eindje verder terug moeten staan. Het postkantoor: een obstakel is het, zo midden in die Gelderstraat. Waarom moet ik daar over praten, dat ik dat zo ervaar...

Ja maar, Janus, nou praat je over stedenbouwkundige zaken. En jij schildert voornamelijk stilleven, natuur en landschappen...

Mag ik alstublieft? Het is mijn dorp! En ik hou van dit dorp, dan zijn dit pijnlijke zaken. Ik zou het heel fijn vinden om een auto-vrij Vrijthof te creëren. Iedereen heeft behoefte aan een plaats waar rust heerst. Waarom moeten ze dan bekant je broek van oe kont afrijden, als je toevallig even bij 'De Zwaan' op het terras zit? Zo is het toch, dat slaat toch nergens op. Wij dwepen met ons Vrijthof. Laat ze daar dan aan werken, zodat we met recht trots kunnen zijn op een uniek dorpshart. Wij zitten daar niet alleen mee. Oirschot zit met hetzelfde.

Janus Kluijtmans.

Hoe beschouw jij jezelf als persoon, wat is je kracht?

Ja, ik zou meer voor de gemeente hebben willen doen, maar daar ben ik nu te oud voor. Te laat eigenlijk, hè. Ik heb me overal bewogen, in Hilvarenbeek. In ontzettend veel verenigingen. Omdat me dat echt aantrok. Carnaval, Maet Hout Staet, Hilvaria. Ik voel me verweven met nagenoeg alle aspecten van Beek. Zo ben ik.

Je hebt ontelbaar vaak de kerktoeren geschilderd, kwam dat ding je nou nooit es de keel uit?

Nee nooit. Die pakt mij op elk moment. Als je nou gaat kijken met dat strijklicht dan zie je die galmgaten op een heel andere manier dan wanneer je met nevel of mist gaat kijken. Dan zit daar geen spel in. Licht laat dingen leven. Die toren bindt mij vanuit iedere hoek. Ik kan hem uit m'n hoofd schilderen. Ik heb misschien wel 700 schetsen, alleen al van de kerktoeren. Dat Vrijthof is in de loop der jaren ook veranderd. Waar nu Burgemeester Ligvoet woont. Daar stond vroeger een veel mooier huis, veel statiger, met gedrapeerde kettingen ervoor. Weg. Zo mooi vind ik dat huis niet wat er nu staat.

Je hebt nooit van de schilderkunst hoeven leven, hè?

Nee, dat wou ik niet. Want er moest brood op de planken zijn. Ik was huisschilder. Ik had dertig jaar eerder congiërges van de Mavo moeten worden, dan had ik meer vrije tijd gehad om te schilderen. Als ik bijvoorbeeld in Biest Houtakker moest gaan behangen, ik noem maar iets, dan had ik altijd een schetsboekje bij me. Je fietste dan over het fietspad, naast het karrespoor in plaats van de autoweg. Als ik dan door onweer overvallen werd, ging ik onder een boom staan en tekende ik die bliksem. Daar heb ik nog verschillende schilderijen van. Ja...dat heeft mij altijd beheerst: die drang om te tekenen, te schilderen.

Je hebt je ook verdiept in verschillende technieken, zoals etsen. Bij Andreas Schotel ben je nog „in de leer" geweest. Wat was dat voor iemand?

Dat was een hartstikke fijne vent. En radicaal! Een man die leefde voor de kunst. Heel jammer dat er niets met 'De Schuttelaer' wordt gedaan (atelier Andreas Schotel, red.) ook dat gaat gewoon niet door! Waarom?

Ja, daar zijn geen centen voor. Je kunt daar wel eenmalig geld instoppen om het op te knappen, maar het moet ook nog onderhouden worden. En dat kost veel meer geld. Er worden zat dingen onderhouden die helemaal niks te zeggen hebben, dit heeft wel degelijk iets te zeggen, maar jè... Daar heddut wir!

Jouw werk is erg in populariteit gestegen. Hoe komt dat volgens jou?

Dat weet ik eigenlijk niet. Ik heb allemaal maar gewerkt en geprobeerd om te vernieuwen. Ik heb heel veel geëxperimenteerd. Een prima manier om bij de tijd te blijven is om andere exposities te bezoeken. Het voert je aan tot daden want vaak vroeg ik me af: "Is dit het nou!" Ik kwam een keer van de zoveelste expositie. Toen ben ik m'n atelier ingevlucht. Toen ik klaar was zei ik tegen Lieske: "Ik heb ok un schilderij gemaakt!" In tien minuten heb ik de Flaes geschilderd, gewoon met een paar onbeduidende vegen en een rooie bal erboven. Zie je? In feite is

In de rubriek 'Praten met mensen' praat Bart de Groof met personen uit Hilvarenbeek en omliggende dorpen. Deze keer heeft hij in het atelier van de kunstenaar zelf een onderhoud met kunstschilder Janus Kluijtmans, die 3 augustus jl. 75 jaar is geworden. Dat is ook de aanleiding voor een uitgebreide expositie in de wandelgangen van het gemeentehuis van Hilvarenbeek (10-31 oktober) en het verschijnen van een boek 'Janus', waarin tal van bekende Bekenaren hun licht werpen op Janus en zijn werk. Een portret in woorden.

dit een spotprent. Zo kan ik er wel dertig per week maken, maar dan is het geen Janus Kluijtmans meer...

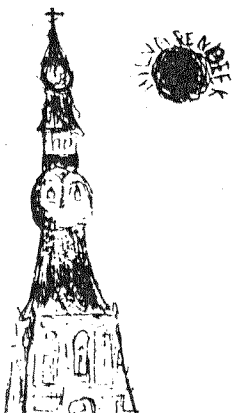
Wat is dan wél een Janus Kluijtmans?

Dat is...dat hele fijne eventjes aanvoelen. Eventjes! Als ik zo'n ondergaande zon zie, dan ben ik weg. Dan ben ik helemaal in trance. Maar dan komt de moeilijkheid: hoe leg ik het vast, zoals ik het beleef! Zie je hoe de rooie gloed van die ondergaande zon de toppen van de populieren rood kleurt, zie je dat kleurenspeel? Kijk, jij weet tenminste wat je ziet. En je vind het mooi of niet, dat is een smaakkwestie. Maar als ik eerst aan de kunstenaar zelf moet gaan vragen wat het voorstelt en hij antwoordt dan "Als het je niet aanspreekt, loop je door", staan we wat mij betreft weer op het nulpunt.

Hoe is het boek 'Janus' ontstaan?

Een lang verhaal. Een heel enthousiaste man uit Gouda heeft het boek over mij, dat dadelijk uitkomt gerealiseerd. Hij had een schilderij in huis, waarvan hij de plaats wilde achterhalen. Op diverse veilingen had hij al geïnformeerd. Ik wist hem te vertellen dat het het Begijnhof in Lier was. Ik had het zelf al regelmatig getekend. We zijn er meteen gaan kijken. Doorgereden naar Antwerpen, het schilderachtige Vlaaiegangskes, dat ook niemand kent. 's Avonds aan tafel zei hij doodleuk: "Ik ga een boek over jou maken, ja ik schrijf het niet zelf dat kan ik niet maar daar benader ik wel mensen voor..." Ik zei: "Ge bent gek, da lukt oe toch nie!" "Oh", zei hij "Ik heb al een paar mensen benaderd, die allemaal willen meewerken, wil jij ook meewerken?" M'n mond viel open van verbazing. Ik zei: "Witte wel waar ge aon begint", "Dat weet ik niet", zei hij, "Maar we doen het gewoon". Hij heeft het voor elkaar gekregen. En iedereen deed mee. Er komen geloof ik zo'n 104 schetsen van mij in. En 20 kleurenfoto's van schilderijen. Ik heb er nog helemaal niks van gezien. Ik ben zeer benieuwd! BDG

'T HAONTJE ZEE...

Schepen vergaan en rozen bederven. Maar Janus leeft en schildert met verve!